Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

22. září 2016 *

„Nesplnění povinnosti státem — Volný pohyb zboží — Článek 34 SFEU — Množstevní omezení dovozu — Opatření s rovnocenným účinkem — Drahé kovy opuncované ve třetím státě v souladu s nizozemskými právními předpisy — Dovoz do České republiky po propuštění do volného oběhu — Neuznávání puncovní značky — Ochrana spotřebitele — Proporcionalita — Přípustnost“

Ve věci C-525/14,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU, podaná dne 20. listopadu 2014,

Evropská komise, zastoupená P. Němečkovou, E. Manhaevem a G. Wilmsem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

České republice, zastoupené M. Smolkem, T. Müllerem, J. Vláčilem a J. Očkovou, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Francouzskou republikou, zastoupenou D. Colasem a R. Coesmem, jako zmocněnci,

vedlejší účastnicí,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení M. Ilešič, předseda senátu, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal a E. Jarašiūnas (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 17. února 2016,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 3. května 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: čeština.

Rozsudek

1 Svou žalobou se Evropská komise domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Česká republika tím, že neuznává některé nizozemské puncovní značky, obzvláště puncovní značky puncovního úřadu WaarborgHolland (dále jen „puncovní značky WaarborgHolland“), nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 34 SFEU.

Postup před zahájením soudního řízení, řízení před Soudním dvorem

2 Komise, majíc za to, že praxe Puncovního úřadu (Česká republika, dále jen „český puncovní úřad“) spočívající v tom, že neuznává puncovní značky WaarborgHolland, nezávislého puncovního úřadu se sídlem v Nizozemsku a s pobočkami ve třetích státech, a následně vyžaduje dodatečné označení dotyčných drahých kovů českou puncovní značkou, je v rozporu s článkem 34 SFEU, vyzvala dopisem ze dne 30. září 2011 Českou republiku k podání vyjádření.

3 V odpovědi zaslané dopisem ze dne 30. listopadu 2011 Česká republika nepopírala, že tyto puncovní značky neuznává. V podstatě však uvedla, že se projednávaná věc týká volného pohybu služeb, a nikoli volného pohybu zboží a že neuznávání je odůvodněno nemožností rozlišit, které z těchto puncovních značek byly vyraženy mimo území Evropské unie a které byly vyraženy na jejím území.

4 Po zvážení argumentů České republiky obsažených v tomto dopise jí Komise zaslala dne 30. května 2013 odůvodněné stanovisko, ve kterém mimo jiné uvedla, že ustanovení Smlouvy o FEU týkající se volného pohybu zboží platí pro výrobky, které jsou ve volném oběhu v Unii, a tedy i pro výrobky, které pocházejí ze třetích států a byly řádně dovezeny do některého členského státu v souladu s požadavky stanovenými v článku 29 SFEU. Komise vyzvala Českou republiku, aby přijala opatření nezbytná k dosažení souladu s článkem 34 SFEU ve lhůtě dvou měsíců od obdržení odůvodněného stanoviska.

5 V odpovědi zaslané dopisem ze dne 23. července 2013 Česká republika ve svém postoji setrvala, přičemž mimo jiné zdůraznila, že neuznávání puncovních značek WaarborgHolland je odůvodněno potřebou ochrany spotřebitele. Komise nebyla s touto odpovědí spokojena, a proto se rozhodla podat projednávanou žalobu.

6 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 26. února 2015 podala Francouzská republika návrh na vstup do tohoto řízení v postavení vedlejší účastnice na podporu návrhových žádání České republiky. Rozhodnutím ze dne 24. března 2015 předseda Soudního dvora tomuto návrhu vyhověl.

K žádosti o znovuotevření ústní části řízení

7 Po přednesení stanoviska generálního advokáta požádala Česká republika podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 18. května 2016 o znovuotevření ústní části řízení, přičemž v podstatě uvedla, že toto „stanovisko [...] je ve své podstatné části založeno na několika nesprávných předpokladech“.

8 Je však třeba zaprvé připomenout, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jednací řád Soudního dvora nedávají účastníkům řízení možnost podat vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem (rozsudek ze dne 17. července 2014, Komise v. Portugalsko, C-335/12, EU:C:2014:2084, bod 45, a rozsudek ze dne 4. května 2016, Komise v. Rakousko, C-346/14, EU:C:2016:322, bod 23).

9 Zadruhé podle článku 83 jednacího řádu může Soudní dvůr kdykoli po vyslechnutí generálního advokáta nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení projednán.

10 Soudní dvůr má v daném případě po vyslechnutí generálního advokáta za to, že má všechny nezbytné informace pro rozhodnutí o projednávané žalobě a že nevznikla potřeba zkoumat žalobu ve světle nové skutečnosti, která by mohla mít rozhodující vliv na jeho rozhodnutí, nebo argumentu, který před ním nebyl projednán.

11 Za těchto podmínek není důvodné nařizovat znovuotevření ústní části řízení.

K žalobě

K přípustnosti

Argumentace účastnic řízení

12 Česká republika vznáší námitku nepřípustnosti žaloby v rozsahu, v němž je namítáno porušení článku 34 SFEU vůči „některým nizozemským puncovním značkám“. Toto slovní spojení a slovo „obzvláště“ uvedené v návrhovém žádání Komise podle České republiky evokují, že se předmět sporu vztahuje i na některé jiné nizozemské puncovní značky, než jsou puncovní značky WaarborgHolland. V celém postupu před zahájením soudního řízení i v žalobě se přitom Komise zaměřuje jen na doložení tvrzeného nesplnění povinnosti ve vztahu k puncovním značkám WaarborgHolland. Podle České republiky je v tomto ohledu nerozhodné, že se spor abstraktně týká neuznávání drahých kovů, u kterých nelze určit, zda byly opuncovány značkou ve třetím státě, nebo na území Unie. Podle České republiky tedy musí být konstatováno, že žaloba postrádá jasnost a přesnost, a že v důsledku toho je přípustná pouze ve vztahu k puncovním značkám WaarborgHolland.

13 Podle Komise je její žaloba přípustná v plném rozsahu. Tvrdí, že ve výzvě dopisem uvedla v obecné rovině, že Česká republika je v souladu s článkem 34 SFEU povinna přijmout zboží, které bylo kontrolováno a označeno puncem v souladu s právními předpisy některého členského státu Evropského hospodářského prostoru (EHP) a bylo v souladu s právními předpisy uvedeno na trh v jakémkoli členském státě EHP. Komise dále uvádí, že v odůvodněném stanovisku vyslovila závěr, že Česká republika neplní povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 34 SFEU, tím, že „neuznává některé nizozemské puncovní značky“. Tato formulace byla podle Komise převzata v petitu žaloby a nebyla Českou republikou zpochybněna.

Závěry Soudního dvora

14 Vzhledem k tomu, že Soudní dvůr může i bez návrhu zkoumat, zda jsou splněny podmínky stanovené v článku 258 SFEU pro podání žaloby pro nesplnění povinnosti (rozsudek ze dne 14. ledna 2010, Komise v. Česká republika, C-343/08, EU:C:2010:14, bod 25 a citovaná judikatura), a že se žaloba netýká ustanovení vnitrostátního zákona či podzákonného právního předpisu, nýbrž praxe českého puncovního úřadu, je třeba úvodem připomenout, že správní praxe členského státu může být předmětem žaloby pro nesplnění povinnosti, pokud vykazuje určitý stupeň stálosti a obecnosti (rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Německo, C-387/99, EU:C:2004:235, bod 42 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 5. března 2009, Komise v. Španělsko, C-88/07, EU:C:2009:123, bod 54).

15 V projednávané věci Česká republika nezpochybňuje, že praxe českého puncovního úřadu, na niž Komise poukazuje a jejíž existenci doložila dvěma sděleními předsedy tohoto úřadu přiloženými k žalobě, tato kritéria naplňuje. Česká republika nezpochybňuje ani to, že lze tuto praxi přičítat k její tíži. Přípustnost žaloby naproti tomu zpochybňuje z důvodu, že postrádá jasnost a přesnost.

16 V souladu s čl. 120 písm. c) jednacího řádu a se související judikaturou musí každý návrh na zahájení řízení obsahovat předmět sporu, dovolávané žalobní důvody a argumenty a stručný popis uvedených žalobních důvodů. Tyto údaje musí být dostatečně jasné a přesné, aby umožnily žalovanému připravit si obranu a Soudnímu dvoru provést přezkum. Z toho vyplývá, že hlavní skutkové a právní okolnosti, na kterých je žaloba založena, musí uceleně a srozumitelně vyplývat z textu samotné žaloby a že návrhová žádaní žaloby musí být formulována jasně, aby se předešlo tomu, že Soudní dvůr rozhodne nad rámec návrhových žádání nebo opomene rozhodnout o některém z žalobních důvodů (rozsudek ze dne 11. července 2013, Komise v. Česká republika, C-545/10, EU:C:2013:509, bod 108 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 23. února 2016, Komise v. Maďarsko, C-179/14, EU:C:2016:108, bod 141).

17 Podle ustálené judikatury dále platí, že v řízení o žalobě podané na základě článku 258 SFEU výzva dopisem zaslaná Komisí členskému státu a odůvodněné stanovisko vydané uvedeným orgánem vymezují předmět sporu, který již nemůže být následně rozšířen. Možnost dotčeného členského státu předložit vyjádření totiž představuje – i když se tento stát rozhodne této možnosti nevyužít – základní záruku zamýšlenou Smlouvou a dodržování této záruky je podstatnou procesní náležitostí řízení o nesplnění povinnosti členským státem. V důsledku toho musí být odůvodněné stanovisko a žaloba Komise založeny na stejných vytýkaných skutečnostech, jako byly skutečnosti vytýkané ve výzvě dopisem, kterou se zahajuje postup před zahájením soudního řízení (rozsudek ze dne 29. září 1998, Komise v. Německo, C-191/95, EU:C:1998:441, bod 55, a rozsudek ze dne 10. září 2009, Komise v. Portugalsko, C-457/07, EU:C:2009:531, bod 55 a citovaná judikatura).

18 V odůvodněném stanovisku a v žalobě podané na základě článku 258 SFEU musí být výtky uvedeny soudržně a přesně, aby členský stát a Soudní dvůr mohly přesně pochopit rozsah vytýkaného porušení unijního práva, což je podmínka nezbytná k tomu, aby zmíněný stát mohl užitečně uplatnit důvody na svou obranu a Soudní dvůr mohl ověřit, zda k tvrzenému nesplnění povinnosti došlo (rozsudek ze dne 14. října 2010, Komise v. Rakousko, C-535/07, EU:C:2010:602, bod 42, a rozsudek ze dne 3. března 2011, Komise v. Irsko, C-50/09, EU:C:2011:109, bod 64 a citovaná judikatura).

19 Pakliže Komise v projednávané věci zamýšlí použitím slovního spojení „některé nizozemské puncovní značky“ v petitu žaloby zahrnout do jejího předmětu i jiné nizozemské puncovní značky, než jsou v ní výslovně uvedeny, tj. než puncovní značky WaarborgHolland, nesplňuje tato žaloba požadavky jednacího řádu a judikatury, které jsou připomenuty v bodě 16 tohoto rozsudku, neboť totožnost těchto jiných puncovních značek není v uvedené žalobě upřesněna a použití slova „některé“ vylučuje, že by se mohlo jednat o všechny nizozemské puncovní značky.

20 Navíc je třeba poznamenat, že ačkoli se výzva dopisem týkala obecně použití článku 34 SFEU a související judikatury na drahé kovy, výslovně se zmiňovala pouze o puncovních značkách WaarborgHolland. Pokud jde o petit žaloby, ten sice stejně jako výrok odůvodněného stanoviska hovoří o „některých nizozemských puncovních značkách“, nicméně odůvodnění tohoto stanoviska se týkalo pouze puncovních značek WaarborgHolland. Ani požadavky stanovené judikaturou připomenutou v bodech 17 a 18 tohoto rozsudku tedy nelze považovat za splněné.

21 Za těchto podmínek je namístě odmítnout žalobu Komise jako nepřípustnou v části, v níž se týká tvrzeného neuznávání jiných nizozemských puncovních značek než puncovních značek vyražených puncovním úřadem WaarborgHolland.

K věci samé

Argumentace účastnic řízení

22 Komise uvádí, že označování některých drahých kovů dovezených z jiných členských států dodatečnou puncovní značkou, které se v České republice provádí navzdory tomu, že tyto drahé kovy již byly opuncovány v souladu s nizozemskými právními předpisy a uvedeny na trh v Unii, je neodůvodněným omezením volného pohybu zboží.

23 Česká republika podle Komise nemůže tvrdit, že k tomu, aby se na drahé kovy pocházející ze třetích států vztáhla zásada vzájemného uznávání, musí být nejen propuštěny do volného oběhu v Unii, ale také následně uvedeny na trh v některém členském státě, přičemž se navíc musí jednat o členský stát, podle jehož právních předpisů byla puncovní značka vyražena, tj. v daném případě Nizozemské království. Z judikatury Soudního dvora totiž podle Komise vyplývá, že jakmile byly výrobky pocházející ze třetího státu propuštěny do volného oběhu v Unii, musí se jim dostat stejného zacházení jako zboží pocházejícímu z Unie. Na drahé kovy, které byly opuncovány ve třetím státě pobočkou puncovního úřadu, který má sídlo v členském státě, v daném případě v Nizozemském království, a nacházejí se ve volném oběhu v Unii, se tedy podle Komise vztahuje volný pohyb zboží.

24 Uvedení na trh v souladu s platnými právními předpisy je podle Komise součástí požadavků pro propuštění do volného oběhu, a tedy podmínkou pro získání statusu unijního zboží, a nikoli dalším krokem pro použití zásady vzájemného uznávání. Členský stát, ve kterém je zboží propuštěno do volného oběhu, navíc může být odlišný od členského státu, podle jehož právních předpisů byly předmětné kovy opuncovány. Tento postoj je podle Komise potvrzen mimo jiné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 764/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví postupy týkající se uplatňování některých vnitrostátních technických pravidel u výrobků uvedených v souladu s právními předpisy na trh v jiném členském státě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 3052/95/ES (Úř. věst. 2008, L 218, s. 21), a nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 ze dne 9. července 2008, kterým se stanoví požadavky na akreditaci a dozor nad trhem týkající se uvádění výrobků na trh a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 339/93 (Úř. věst. 2008, L 218, s. 30).

25 To, že k opuncování drahých kovů došlo mimo Unii, tedy po jejich propuštění do volného oběhu nemá podle Komise žádný dopad.

26 Komise mimoto připomíná, že podle judikatury Soudního dvora nemohou členské státy požadovat nové opuncování výrobků dovezených z jiného členského státu, v němž byly zákonně uvedeny na trh a opatřeny puncovní značkou v souladu s právními předpisy daného státu, za předpokladu, že jsou údaje puncovní značky rovnocenné údajům předepsaným členským státem dovozu a srozumitelné spotřebitelům tohoto státu. V daném případě jsou podle Komise puncovní značky WaarborgHolland, i když jsou vyraženy ve třetím státě, v souladu s právními předpisy Nizozemska a jejich údaje jsou rovnocenné údajům předepsaným Českou republikou a srozumitelné spotřebitelům v České republice.

27 Česká republika dále podle Komise neprokázala, že je toto omezení způsobilé zaručit uskutečnění sledovaného cíle ochrany spotřebitele a nepřekračuje meze toho, co je nezbytné k jeho dosažení. Komise v tomto ohledu uvádí, že WaarborgHolland je puncovní úřad, který je zřízen podle nizozemského práva, podléhá kontrole nizozemských veřejných orgánů a je akreditovaný nizozemským akreditačním orgánem ve smyslu nařízení č. 765/2008, a že tyto veřejné orgány zajišťují kontrolu poboček svých puncovních úřadů jak v členských státech, tak ve třetích státech.

28 Česká republika tvrdí, že v části, v níž je žaloba přípustná, je zároveň neopodstatněná. Po upřesnění, že jedinými puncovními značkami, na něž se ve svých vyjádřeních zaměřuje, jsou puncovní značky WaarborgHolland, Česká republika zaprvé uvádí, že drahé kovy opuncované ve třetím státě nepožívají volného pohybu zboží zaručeného článkem 34 SFEU, i když byly opuncovány v souladu s právními předpisy některého členského státu.

29 Podle České republiky se pro použitelnost zásady vzájemného uznávání vyžaduje splnění dvou na sebe navazujících kroků, a sice propuštění zboží do volného oběhu v Unii ve smyslu článku 29 SFEU spočívající ve splnění dovozních náležitostí a v zaplacení cla a poplatků s rovnocenným účinkem v příslušném členském státě a poté uvedení zboží na trh v tomto členském státě v souladu s jeho netarifními právními předpisy. Česká republika uvádí, že v projednávané věci tato posloupnost nebyla dodržena, neboť předmětné drahé kovy sice byly opuncovány v souladu s nizozemskými právními předpisy, nicméně se tak stalo ve třetím státě a nebyly uvedeny na trh na nizozemském území.

30 Pokud jde zadruhé o omezení volného pohybu drahých kovů opuncovaných v Nizozemsku, má Česká republika za to, že je odůvodněno potřebou ochrany spotřebitele a je ve vztahu k tomuto cíli přiměřené. Česká republika v tomto ohledu uvádí, že nemá možnost odlišit tyto drahé kovy od drahých kovů, na nichž byly vyznačeny tytéž puncovní značky ve třetím státě. Vyznačení dodatečné české puncovní značky tedy představuje pro Českou republiku jediný možný způsob, jak regulovat vstup zboží opuncovaného ve třetích státech na unijní trh. Možnost kontroly ze strany nizozemských orgánů nad vyznačováním puncu ve třetích státech je podle České republiky nedostatečná, stejně jako je nedostatečná i kontrola vzorků a puncování prováděná v těchto třetích státech. Česká republika rovněž poznamenává, že v případě puncování výrobků z drahých kovů neexistuje v Unii systém uznávání orgánů posuzování shody ze třetích států.

31 Francouzská republika, která v řízení vystupuje jako vedlejší účastnice na podporu České republiky, uvádí, že použití zásady vzájemného uznávání na opuncované drahé kovy podléhá dodatečné podmínce, která neplatí pro ostatní typy výrobků, a sice podmínce, že opuncování bylo provedeno na území členského státu vývozu nezávislým subjektem usazeným v tomto členském státě. Tuto podmínku lze podle Francouzské republiky vysvětlit zvláštní povahou puncovní činnosti, jež vyplývá z výsostné výsady ručit za ryzost. V důsledku toho se zásada vzájemného uznávání nevztahuje na předmět opuncovaný na území jiného členského státu než členského státu vývozu nebo na území třetího státu, jako je tomu v daném případě u puncovních značek WaarborgHolland. Podle Francouzské republiky v tomto ohledu nestačí samotné propuštění takového předmětu do volného oběhu v některém členském státě. Tvrzené porušení článku 34 SFEU tedy podle ní není dáno.

32 Francouzská republika podpůrně uvádí, že za předpokladu, že by se zásada vzájemného uznávání použila, je omezení volného pohybu zboží vyplývající z toho, že české orgány neuznávají puncovní značky WaarborgHolland, v souladu s článkem 34 SFEU, neboť je odůvodněno cílem ochrany spotřebitele a zajištění poctivosti obchodních transakcí a je ve vztahu k tomuto cíli přiměřené.

33 V odpověď na tato tvrzení Komise mimo jiné uvádí, že z judikatury Soudního dvora nevyplývá, že k tomu, aby opuncování požívalo zásady vzájemného uznávání, musí proběhnout fyzicky na území členského státu, podle jehož právních předpisů je puncovní značka vyznačena. V souladu s nařízením č. 765/2008 jsou navíc členské státy podle Komise povinny uznat rovnocennou úroveň služeb poskytovaných puncovním úřadem akreditovaným na základě tohoto nařízení, i když se pobočka pověřeného puncovního úřadu, která puncovní značku vyznačila, nenachází na území daného členského státu ani na území Unie. Komise v tomto ohledu zdůrazňuje, že nezávislost nizozemských puncovních úřadů či nizozemského akreditačního orgánu není zpochybňována a že záruky nezávislosti kontrolního puncovního úřadu pověřeného členským státem vývozu nemusí být shodné se zárukami stanovenými členským státem dovozu.

Závěry Soudního dvora

34 Podle ustálené judikatury Soudního dvora je třeba veškerou obchodní právní úpravu členských států, která by mohla ať přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně narušit obchod uvnitř Unie, považovat za opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu ve smyslu článku 34 SFEU (rozsudek ze dne 11. července 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, bod 5, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 16).

35 Překážky volnému pohybu zboží, které při neexistující harmonizaci vnitrostátních právních předpisů vyplývají z toho, že členský stát použije na zboží pocházející z jiných členských států, kde je legálně vyráběno a uváděno na trh, pravidla týkající se podmínek, které musí toto zboží splňovat, i když se tato pravidla použijí bez rozdílu na všechny výrobky, tedy představují opatření s rovnocenným účinkem, která jsou zakázána článkem 34 SFEU, pokud toto použití nelze odůvodnit cílem obecného zájmu způsobilým převážit nad požadavky volného pohybu zboží (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. února 1979, Rewe-Zentral, zvaný „Cassis de Dijon“, 120/78, EU:C:1979:42, bod 8, rozsudek ze dne 15. září 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, bod 11, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 17).

36 Rovněž je třeba připomenout, že v souladu s čl. 28 odst. 2 SFEU se zákaz množstevních omezení mezi členskými státy upravený v článcích 34 až 37 SFEU týká výrobků, které pocházejí z členských států, jakož i těch výrobků pocházejících ze třetích států, které jsou v členských státech ve volném oběhu. Podle článku 29 SFEU se za výrobky ve volném oběhu v členském státě pokládají ty výrobky, které pocházejí ze třetích států, u kterých byly v tomto členském státě splněny dovozní náležitosti a zaplacena cla a poplatky s rovnocenným účinkem a u kterých nedošlo k plnému ani částečnému navrácení těchto cel a poplatků.

37 Soudní dvůr z toho vyvodil, že pokud jde o volný pohyb zboží uvnitř Unie, výrobky propuštěné do volného oběhu jsou s konečnou platností a zcela stavěny na roveň výrobkům pocházejícím z členských států, a že se tedy ustanovení článku 34 SFEU použijí bez rozdílu na výrobky pocházející z Unie a na výrobky, které byly propuštěny do volného oběhu uvnitř kteréhokoli členského státu, bez ohledu na prvotní původ těchto výrobků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. prosince 1976, Donckerwolcke a Schou, 41/76, EU:C:1976:182, body 17 a 18, rozsudek ze dne 18. listopadu 2003, Budějovický Budvar, C-216/01, EU:C:2003:618, bod 95, a rozsudek ze dne 16. července 2015, UNIC a Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, bod 41).

38 Z judikatury Soudního dvora ale rovněž vyplývá, že uvedení na trh je fází následující po dovozu. Stejně jako výrobek legálně zhotovený v Unii nemůže být uveden na trh pouze na základě této samotné skutečnosti, legální dovoz výrobku neznamená, že by byl automaticky vpuštěn na trh. Výrobek pocházející ze třetího státu, který se nachází ve volném oběhu, je tedy stavěn na roveň výrobkům pocházejícím z členských států, pokud jde o odstranění cel a množstevních omezení mezi členskými státy. Avšak v rozsahu, v němž neexistuje unijní právní úprava harmonizující podmínky uvádění dotyčných výrobků na trh, může členský stát, v němž jsou uvedeny do volného oběhu, bránit jejich uvedení na trh, pokud nesplňují příslušné podmínky, které stanoví vnitrostátní právo při dodržení unijního práva (rozsudek ze dne 30. května 2002, Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, body 31 a 32, a rozsudek ze dne 12. července 2005, Alliance for Natural Health a další, C-154/04 a C-155/04, EU:C:2005:449, bod 95).

39 Jak v podstatě uvedl generální advokát v bodech 57 a 58 svého stanoviska, z výše uvedeného vyplývá, že na rozdíl od tvrzení Komise se zásada vzájemného uznávání stanovená judikaturou připomenutou v bodě 35 tohoto rozsudku nemůže použít na obchod v rámci Unie se zbožím pocházejícím ze třetích států a nacházejícím se ve volném oběhu, pokud toto zboží nebylo před svým vývozem do jiného členského státu, než ve kterém se nachází ve volném oběhu, legálně uvedeno na trh na území některého členského státu.

40 V projednávané věci je nesporné, že se žaloba netýká neuznávání puncovních značek WaarborgHolland Českou republikou – a dodatečného opuncování, jež by mohlo být v důsledku toho vyžadováno – v případě, kdy jsou na její území přímo dovezeny ze třetího státu drahé kovy, které jsou opatřeny puncovními značkami WaarborgHolland vyraženými mimo území Unie. Tato žaloba se rovněž netýká puncovních značek, na něž se vztahuje Úmluva o kontrole a označování předmětů z drahých kovů, podepsaná ve Vídni dne 15. listopadu 1972 a pozměněná dne 18. května 1988, ani puncovních značek, na které se vztahují dvojstranné smlouvy o vzájemném uznávání puncovních značek na předmětech z drahých kovů uzavřené mezi některými členskými státy a třetími státy, o nichž se zmiňuje generální advokát v bodě 30 svého stanoviska.

41 Komise naproti tomu touto žalobou zpochybňuje soulad s článkem 34 SFEU v případě české praxe, která neuznává puncovní značky WaarborgHolland, a z toho důvodu vyžaduje dodatečné opuncování dotyčných drahých kovů, jakmile jsou do České republiky dovezeny drahé kovy opatřené těmito puncovními značkami, které byly buď legálně opuncovány a zároveň legálně uvedeny na trh na nizozemském území, nebo případně na území jiného členského státu, anebo byly opuncovány na území třetího státu v souladu s nizozemskými právními předpisy a nacházejí se ve volném oběhu v některém jiném členském státě než České republice, ať už se jedná o Nizozemské království nebo o jiný členský stát.

42 Soudní dvůr přitom již rozhodl, že účinkem vnitrostátní právní úpravy, která vyžaduje, aby předměty z drahých kovů dovezené z jiných členských států, v nichž jsou legálně uvedeny na trh a opuncovány v souladu s právními předpisy těchto států, byly nově puncovány v členském státě dovozu, je činit dovozy obtížnějšími a nákladnějšími, a tato právní úprava tedy představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu ve smyslu článku 34 SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. června 2001, Komise v. Irsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 27, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, body 18 a 20).

43 Tak je tomu i v případě praxe, o niž jde v projednávané věci. Na základě této praxe totiž drahé kovy opatřené puncovními značkami nizozemského puncovního úřadu WaarborgHolland – bez ohledu na to, zda již byly legálně opuncovány i uvedeny na trh na nizozemském území či případně na území jiného členského státu, anebo byly opuncovány na území třetího státu v souladu s nizozemskými právními předpisy a propuštěny do volného oběhu v některém členském státě, ať již byly či nebyly legálně uvedeny na trh na území některého členského státu – smějí být uváděny na trh na území České republiky až po kontrole a po dodatečném vyznačení puncovní značky v České republice, což může činit dovoz těchto výrobků na území České republiky z jiných členských států obtížnějším a nákladnějším.

44 Tato praxe je tedy článkem 34 SFEU zakázána, ledaže by mohla být objektivně odůvodněna.

45 Z ustálené judikatury Soudního dvora v tomto ohledu vyplývá, že vnitrostátní právní úprava, která představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu ve smyslu článku 34 SFEU, může být odůvodněna jedním z důvodů obecného zájmu uvedených v článku 36 SFEU nebo kategorickými požadavky (rozsudek ze dne 10. února 2009, Komise v. Itálie, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 59 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 6. září 2012, Komise v. Belgie, C-150/11, EU:C:2012:539, bod 53).

46 V projednávané věci poukazuje Česká republika na kategorický požadavek vycházející z nutnosti zajistit ochranu spotřebitele.

47 Soudní dvůr totiž v daném ohledu již dříve rozhodl, že povinnost dovozce nechat na předmětech z drahých kovů vyrazit puncovní značku uvádějící ryzost je principiálně způsobilá zajistit účinnou ochranu spotřebitele a podporovat poctivost obchodních transakcí (rozsudek ze dne 21. června 2001, Komise v. Irsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 29, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 21).

48 V tomto kontextu však Soudní dvůr rovněž rozhodl, že členský stát nemůže v případě výrobků dovezených z jiného členského státu, ve kterém byly legálně uvedeny na trh a opuncovány v souladu s právními předpisy tohoto státu, ukládat nové puncování, jsou-li údaje původní puncovní značky, bez ohledu na jejich formu, rovnocenné údajům požadovaným členským státem dovozu a pro spotřebitele posledně uvedeného státu srozumitelné (rozsudek ze dne 21. června 2001, Komise v. Irsko, C-30/99, EU:C:2001:346, bod 30, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 22).

49 V projednávané věci však nejde o rovnocennost údajů puncovních značek WaarborgHolland a údajů předepsaných Českou republikou pro její vlastní puncovní značky ani o jejich srozumitelnost pro spotřebitele z České republiky, což Česká republika nezpochybňuje, nýbrž o míru záruky spojenou s opuncováním provedeným na území třetích států pobočkami nizozemského puncovního úřadu, v daném případě puncovního úřadu WaarborgHolland, který je na základě nizozemského práva oprávněn vykonávat alespoň část puncovních činností mimo území Unie.

50 Česká republika, podporovaná Francouzskou republikou, totiž tvrdí, že i když je opuncování prováděno pobočkami nezávislého puncovního úřadu, který je v souladu s právem svého členského státu oprávněn vykonávat část svých činností na území třetích států, neposkytuje taková puncovní značka vyražená mimo území Unie dostatečné záruky k tomu, aby mohla být považována za rovnocennou puncovní značce vyražené nezávislým orgánem členského státu na území tohoto členského státu. Spolehlivost takového opuncování provedeného mimo území Unie nemůže být podle těchto členských států zaručena vzhledem k překážkám, které členskému státu tohoto orgánu brání v provedení dostatečné kontroly nad jeho činností vykonávanou na území třetích států.

51 V tomto ohledu je nutné připomenout, že v souvislosti s požadavkem, aby byla puncovní značka vyražena právnickou osobou splňující určité podmínky způsobilosti a nezávislosti, již sice Soudní dvůr rozhodl, že členský stát nemůže s tvrzením, že garanční funkci puncovní značky může zajistit pouze příslušný subjekt členského státu dovozu, bránit tomu, aby byly na jeho území uváděny na trh předměty z drahých kovů opuncované nezávislým subjektem v členském státě vývozu. Existence dvojích kontrol, tj. v členském státě vývozu a v členském státě dovozu, je totiž neodůvodnitelná, pokud výsledky kontroly provedené v členském státě původu vyhovují potřebám členského státu dovozu. V tomto ohledu též Soudní dvůr rozhodl, že je-li puncovní značka vyražena nezávislým subjektem v členském státě vývozu, je její garanční funkce zajištěna (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 17 až 19).

52 Avšak s přihlédnutím k riziku podvodů na trhu s předměty z drahých kovů, kdy drobné změny v obsahu drahého kovu mohou mít značný dopad na ziskovou marži výrobce, Soudní dvůr uznal, že při neexistenci unijní právní úpravy přísluší výběr vhodných opatření na ochranu před tímto rizikem členským státům, jimž přitom náleží široká posuzovací pravomoc (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 21 a 22).

53 Soudní dvůr v této souvislosti uvedl, že volba mezi prováděním předběžné kontroly nezávislým subjektem na jedné straně a systémem umožňujícím výrobcům z členského státu vývozu, aby předmětné zboží sami opuncovali, na straně druhé sice spadá do posuzovací pravomoci každého členského státu, nicméně členský stát, jehož právní předpisy vyžadují opuncování nezávislým subjektem, nemůže bránit tomu, aby byly na jeho území uváděny na trh předměty z drahých kovů, které byly dovezeny z jiných členských států, pokud tyto předměty byly skutečně opuncovány nezávislým subjektem v členském státě vývozu. Soudní dvůr dále zdůraznil, že záruky nezávislosti subjektu z členského státu vývozu nemusí být shodné se zárukami stanovenými vnitrostátními právními předpisy členského státu dovozu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, body 20, 22, 23 a 27, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, body 36 a 37).

54 Soudní dvůr se však dosud nevyslovil k puncovním značkám vyráženým na území třetích států. V tomto ohledu je přitom třeba připustit – vzhledem k riziku podvodů na trhu s drahými kovy a vzhledem k široké posuzovací pravomoci, kterou již Soudní dvůr přiznal členským státům při volbě vhodných opatření na ochranu před tímto rizikem – že při neexistenci unijní právní úpravy v dané oblasti je členský stát oprávněn v rámci boje proti podvodům, jehož účelem je zajištění ochrany spotřebitele na jeho území, nedovolit, aby jeho puncovní úřad či úřady nebo jiné entity, které by oprávnil k označování drahých kovů puncovními značkami tohoto členského státu, vyrážely tyto puncovní značky na území třetích států.

55 Z výše uvedeného vyplývá, že za současného stavu unijního práva a vyjma případů, které se řídí mezinárodní dohodou a kterých – jak bylo připomenuto v bodě 40 tohoto rozsudku – se projednávaná žaloba netýká, může členský stát na základě judikatury připomenuté v bodě 52 tohoto rozsudku v zásadě mít za to, že puncovní značky vyrážené na území třetích států neposkytují úroveň ochrany spotřebitele, která by byla rovnocenná puncovním značkám vyráženým nezávislými subjekty na území členských států.

56 Komise v tomto ohledu nemůže úspěšně argumentovat nařízením č. 765/2008 na podporu tvrzení, že poněvadž je WaarborgHolland subjektem posuzování shody akreditovaným nizozemským akreditačním orgánem na základě tohoto nařízení, je Česká republika v každém případě povinna vpustit na své území drahé kovy označené puncovními značkami tohoto posuzovacího subjektu, jsou-li dovezeny z jiného členského státu, a není oprávněna provést kontrolu či případně dodatečné opuncování.

57 Zaprvé je totiž třeba uvést, že čl. 7 odst. 1 nařízení č. 765/2008 sice stanoví, že pokud subjekt posuzování shody žádá o akreditaci, činí tak v zásadě u vnitrostátního akreditačního orgánu členského státu, v němž je usazen, avšak toto nařízení mlčí o tom, na jakém území mohou či musí subjekty posuzování shody vykonávat činnost a nakolik akreditace, kterou jim vydá vnitrostátní akreditační orgán na základě tohoto nařízení, může či nemůže nebo musí či nesmí pokrývat také činnost subjektů posuzování shody vykonávanou jejich pobočkami na území třetích států. Zadruhé otázka, zda česká praxe zpochybňovaná Komisí je či není v souladu s nařízením č. 765/2008, ostatně není předmětem projednávané žaloby.

58 Je však třeba zdůraznit, že využití možnosti přiznané členským státům v bodě 55 tohoto rozsudku nemůže být odůvodněné, pokud v souladu s judikaturou připomenutou v bodě 51 tohoto rozsudku výsledky kontroly prováděné v členském státě, z něhož jsou předmětné drahé kovy vyvezeny, vyhovují potřebám členského státu dovozu.

59 To v projednávané věci přitom nutně platí pro drahé kovy opuncované puncovním úřadem WaarborgHolland na nizozemském území a legálně uvedené na trh v tomto členském státě, či případně na území jiného členského státu, v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 53 tohoto rozsudku.

60 Rovněž to platí pro drahé kovy označené puncovní značkou WaarborgHolland vyraženou ve třetím státě, které byly propuštěny do volného oběhu v Unii a před vývozem do České republiky byly legálně uvedeny na trh na území některého členského státu, který se stejně jako Česká republika rozhodl nedovolit, aby jeho puncovní úřad či úřady nebo jiné entity, jež by oprávnil k vyražení puncovních značek tohoto členského státu na drahé kovy, vyrážely tyto puncovní značky na území třetích států. V tomto případě je totiž třeba mít za to, že kontrola prováděná takovým členským státem při uvedení dotyčných drahých kovů na trh na jeho území vyhovuje potřebám České republiky, neboť v daném případě oba tyto členské státy sledují rovnocennou úroveň ochrany spotřebitele.

61 Je tedy nutno konstatovat, že v případech uvedených v bodech 59 a 60 tohoto rozsudku nemůže být neuznávání puncovních značek WaarborgHolland Českou republikou odůvodněné, a tvrzené nesplnění povinnosti je tudíž dáno.

62 Z předchozích úvah naproti tomu vyplývá, že jedná-li se o drahé kovy označené puncovní značkou WaarborgHolland na území třetího státu, které byly propuštěny do volného oběhu v Unii a jsou vyvezeny do České republiky bez předchozího legálního uvedení na trh v některém členském státě, a stejně tak jedná-li se o takovéto zboží, které po propuštění do volného oběhu bylo legálně uvedeno na trh v členském státě, který nevyžaduje opuncování drahých kovů nezávislým subjektem, nebo v členském státě, který takové opuncování vyžaduje, ale připouští jeho provedení na území třetích států, nemohou výsledky kontroly prováděné členským státem, z něhož jsou předmětné drahé kovy vyvezeny, potřebám České republiky vyhovět.

63 Je však třeba uvést, že předmětná česká praxe je sice takto zčásti odůvodnitelná, zejména proto, že může nastat situace, kdy předmětné drahé kovy nebudou vyhovovat podmínkám legálního uvádění na trh v členském státě, nicméně k přípustnosti takového odůvodnění je ještě zapotřebí, aby tato praxe byla způsobilá zaručit dosažení tohoto cíle a nešla nad rámec toho, co je za tím účelem nezbytné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. února 2009, Komise v. Itálie, C-110/05, EU:C:2009:66, bod 59 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 16. ledna 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, bod 29).

64 Přitom je nesporné, že se předmětná česká praxe vztahuje na drahé kovy označené puncovními značkami WaarborgHolland obecně, a nikoli pouze na drahé kovy označené puncovními značkami WaarborgHolland vyraženými na území třetích států, a to navíc bez rozlišení podle toho, za jakých podmínek jsou tyto drahé kovy vyvezeny do České republiky, tj. zejména podle toho, zda jsou vyvezeny do České republiky poté, co byly pouze propuštěny do volného oběhu v jiném členském státě, nebo poté, co byly též legálně uvedeny na trh v jiném členském státě.

65 Česká republika v tomto ohledu poukazuje na to, že u puncovních značek WaarborgHolland nejsou rozlišitelné značky vyražené na území třetích států a značky vyražené v Unii, neboť tyto puncovní značky jsou identické bez ohledu na to, kde byly vyraženy. Na základě takové skutečnosti se však nelze domnívat, že tato praxe – v rozsahu, v němž je odůvodnitelná – je přiměřená sledovanému cíli.

66 Bylo by totiž možné – například požadavkem, aby dovozce do České republiky doložil listinný důkaz potvrzující místo vyražení dané puncovní značky a případně místo propuštění předmětných drahých kovů do volného oběhu a jejich legálního uvedení na trh v Unii – zúžit neuznávání puncovních značek WaarborgHolland pouze na případy, kdy je dodatečná kontrola těchto kovů ze strany českých orgánů skutečně odůvodněná ochranou spotřebitele, což by bylo opatření, které by představovalo menší zásah do volného pohybu zboží než všeobecné neuznávání těchto puncovních značek a dodatečné opuncování všech drahých kovů označených uvedenými puncovními značkami.

67 Skutečnost, že v takovém případě by koncový spotřebitel nebyl sám schopen ověřit, zda puncovní značka WaarborgHolland byla na drahý kov vyražena na území třetího státu, nebo v Unii, a že by tak mohl být uveden v omyl o jakosti tohoto drahého kovu, nemůže na rozdíl od tvrzení České republiky dokládat přiměřenost předmětné praxe, ledaže by se vycházelo z toho, že se takový spotřebitel nemůže spolehnout na příslušné orgány členského státu spotřeby, pokud jde o jimi prováděnou kontrolu jakosti výrobků, jež vpouští na svůj trh, což nelze připustit.

68 Je tedy třeba konstatovat, že z důvodu své všeobecnosti a systematičnosti je předmětná česká praxe – v rozsahu, v němž může být odůvodněna ochranou spotřebitele – nepřiměřená ve vztahu k cílům, jež sleduje.

69 S ohledem na všechny předchozí úvahy je třeba určit, že Česká republika tím, že neuznává puncovní značky WaarborgHolland, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 34 SFEU, a ve zbývající části žalobu odmítnout.

K nákladům řízení

70 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 138 odst. 3 první věty jednacího řádu platí, že pokud měli účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch, ponese každý z nich vlastní náklady řízení. Vzhledem k tomu, že žaloba Komise je zčásti nepřípustná, je důvodné rozhodnout, že Komise a Česká republika ponesou vlastní náklady řízení.

71 Na základě čl. 140 odst. 1 jednacího řádu, který stanoví, že členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení, ponese Francouzská republika vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

1) **Česká republika tím, že neuznává puncovní značky puncovního úřadu WaarborgHolland, nesplnila povinnosti, které pro ni vyplývají z článku 34 SFEU.**

2) **Ve zbývající části se žaloba odmítá.**

3) **Evropská komise, Česká republika a Francouzská republika ponesou vlastní náklady řízení.**

Podpisy.